

Processorientering

för

Avdelning vårdgaranti, avtal, produktionsstyrning och ekonomi

Förväntansbild

Hej igen,

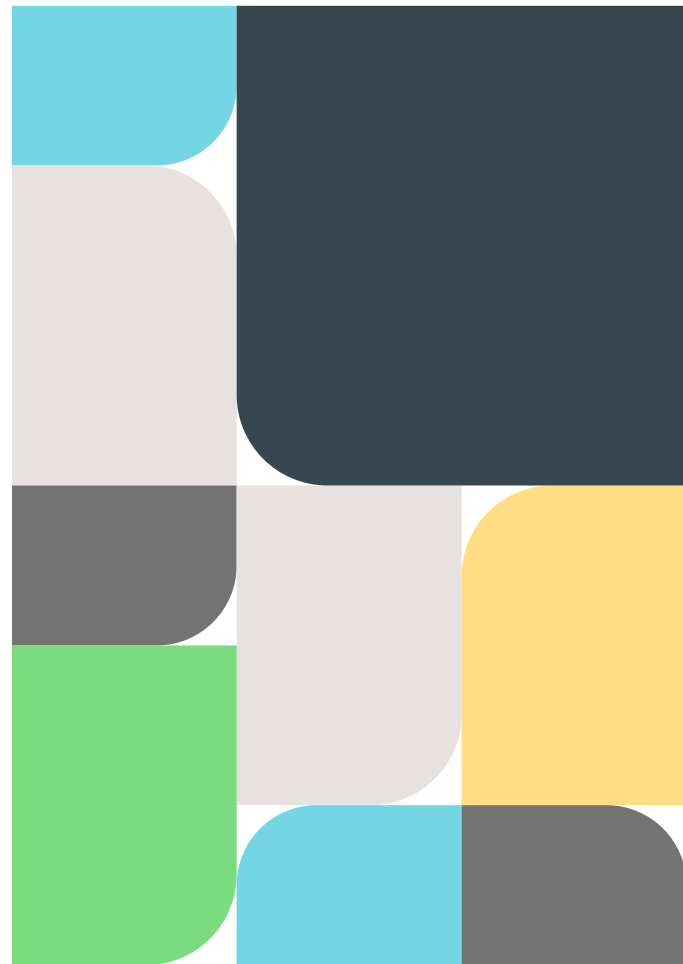
Vad tror du om nedanstående upplägg?

- Processer och processarbete - varför då?
- Förklara hur nedanstående hänger ihop och påverkar varandra:
 - Processarbete vs Processutveckling
 - Processarbete vs Processorientering
 - Processarbete vs Processkartläggning
- Metoder för processarbete – vad är bra att tänka på när man arbetar med en process?
- Hur hänger processarbete ihop med förbättringsarbete och tex PGSA- hjulet?

Process.

**Självklart!
Eller?**

Sven Töpptorp, 2025-10-09

Process!

Alla vet ju vad
process är.

Eller?

Process

benutskott

rättegång

förlopp som innebär att något förändras
eller utvecklas

kemiska processer i
processindustrin

förändringsprocesser där
något, ofta mänskligt som
kulturer, samarbeten eller
psyken, ska gå genom en
förändringsresa som inte är
helt förutbestämd till form eller
mål.

arbets- eller
förädlingsprocesser
där regler anger hur
något ska gå till för att
få ett önskat resultat.

Process: Definitioner

- Förr
 - Många varianter
 - "serie av aktiviteter"
 - "förädlar något till en leverans"
 - "upprepas"
- Nu
 - Bredare
 - "en uppsättning sinsemellan relaterade aktiviteter som upprepas i tiden och som transformerar någon typ av resurs till resultat med syfte att bidra med värde åt någon extern eller intern kund".

Bergman och Klefsjö

Process

=

Det vi gör lika från
gång till gång

Men hur då process?

Processarbete är enkelt!

Det är VGR som är komplext!

Processen Baka brödbullar

Processen: Baka brödbullar

■
Behov av
brödbullar

■
Brödbullar i
påse

Processen: Baka brödbullar

■
Behov av
brödbullar

Blanda
ingredienser

Jäsa deg

Forma
brödbullar

Grädda
brödbullar

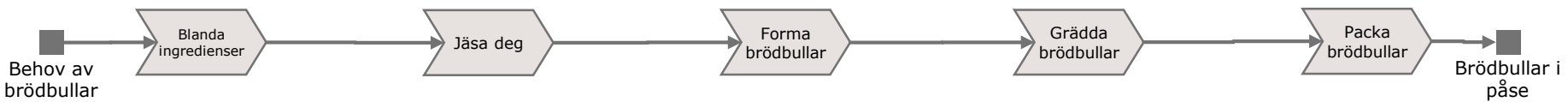
Packa
brödbullar

■
Brödbullar i
påse

Processen: Baka brödbullar

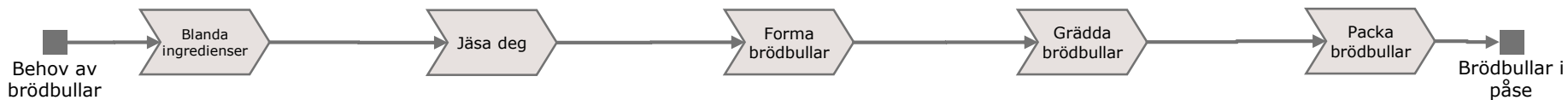
Process: Definitioner

- Förr
 - Många varianter
 - "serie av aktiviteter"
 - "förädlar något"
 - "upprepas"
- Nu
 - Bredare
 - "en uppsättning sinsemellan relaterade aktiviteter som upprepas i tiden och som transformerar någon typ av"

Processen: Baka brödbullar

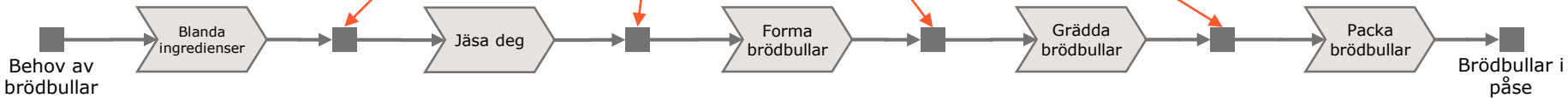
Gör det tydligt
var varje steg
börjar och slutar

Processen: Baka brödbullar

Tydliga gränssnitt
mellan varje steg

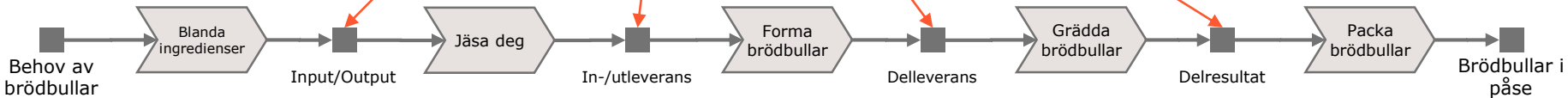
Gör det tydligt
var varje steg
börjar och slutar

Processen: Baka brödbullar

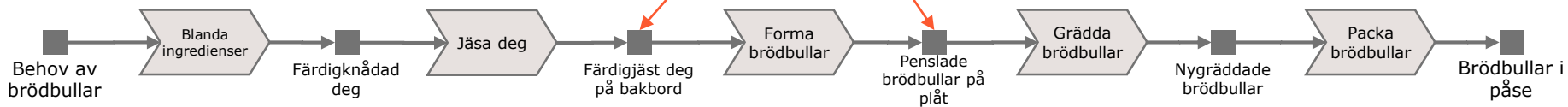
Tydliga gränssnitt
mellan varje steg

Gör det tydligt
var varje steg
börjar och slutar

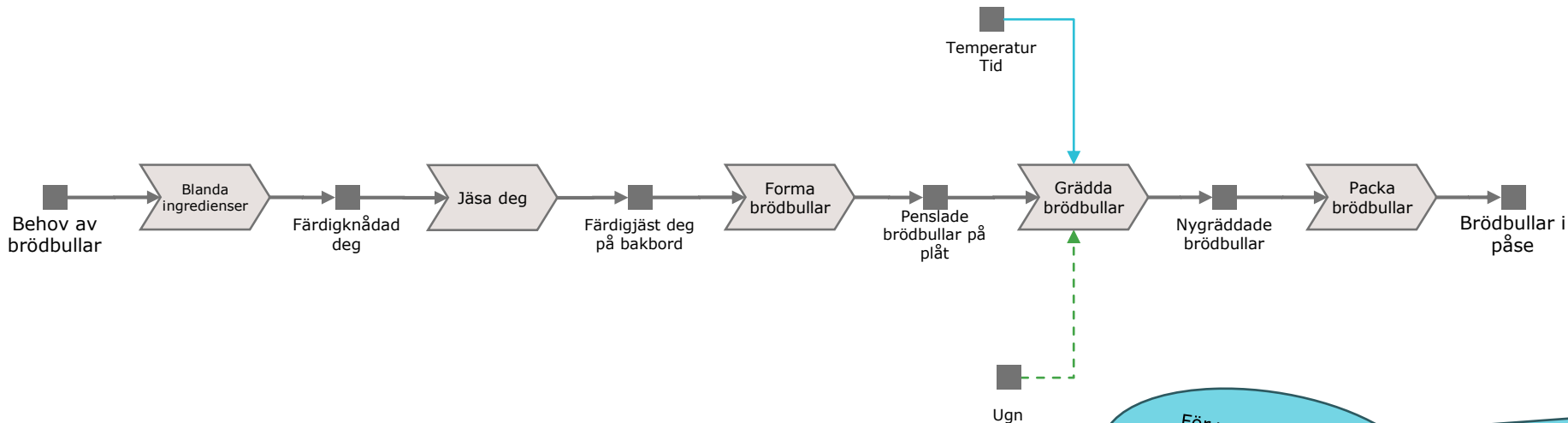

Processen: Baka brödbullar

Genom att precisera
in-/och utleveranser
blir själva processteget
tydligare

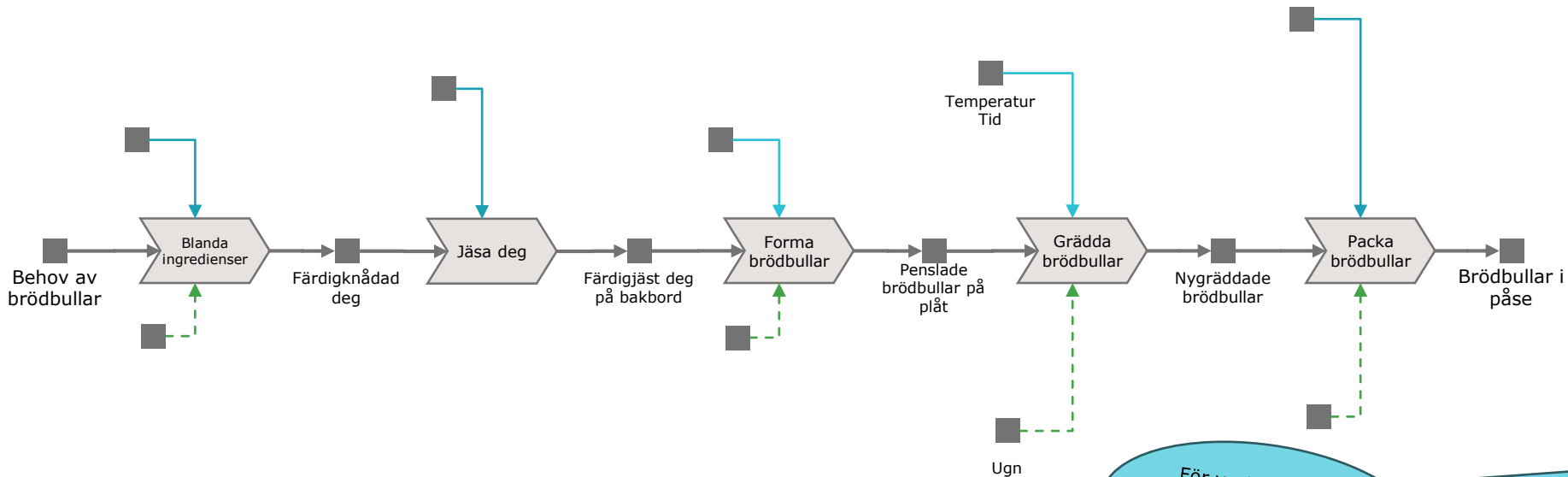

Processen: Baka brödbullar

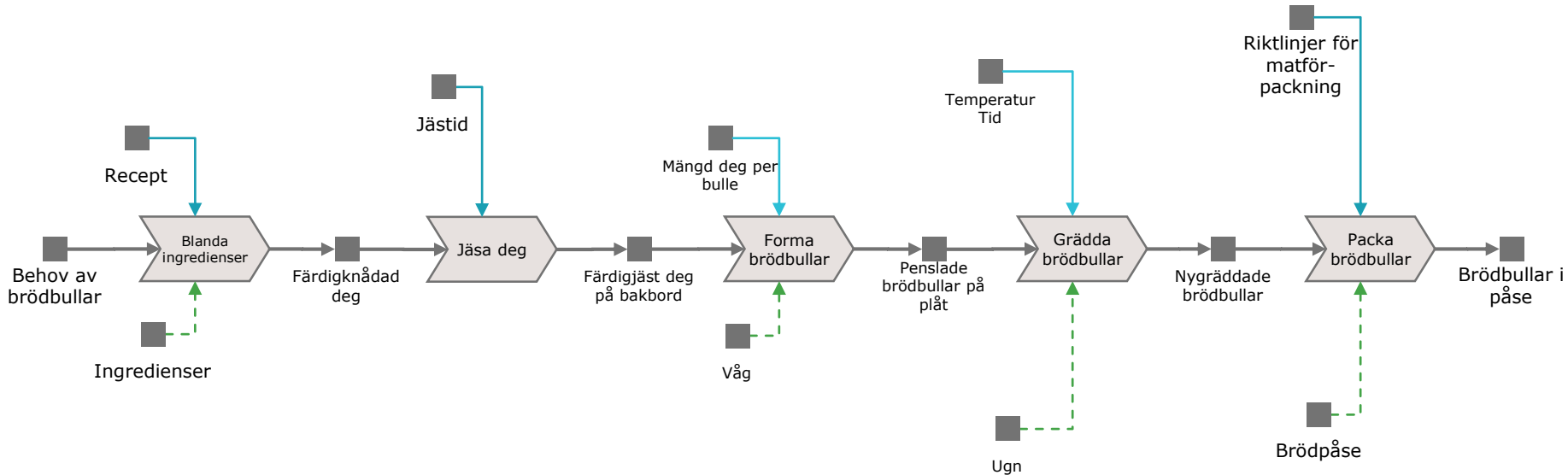
För varje steg finns både styrande och stödjande förutsättningar.

Processen: Baka brödbullar

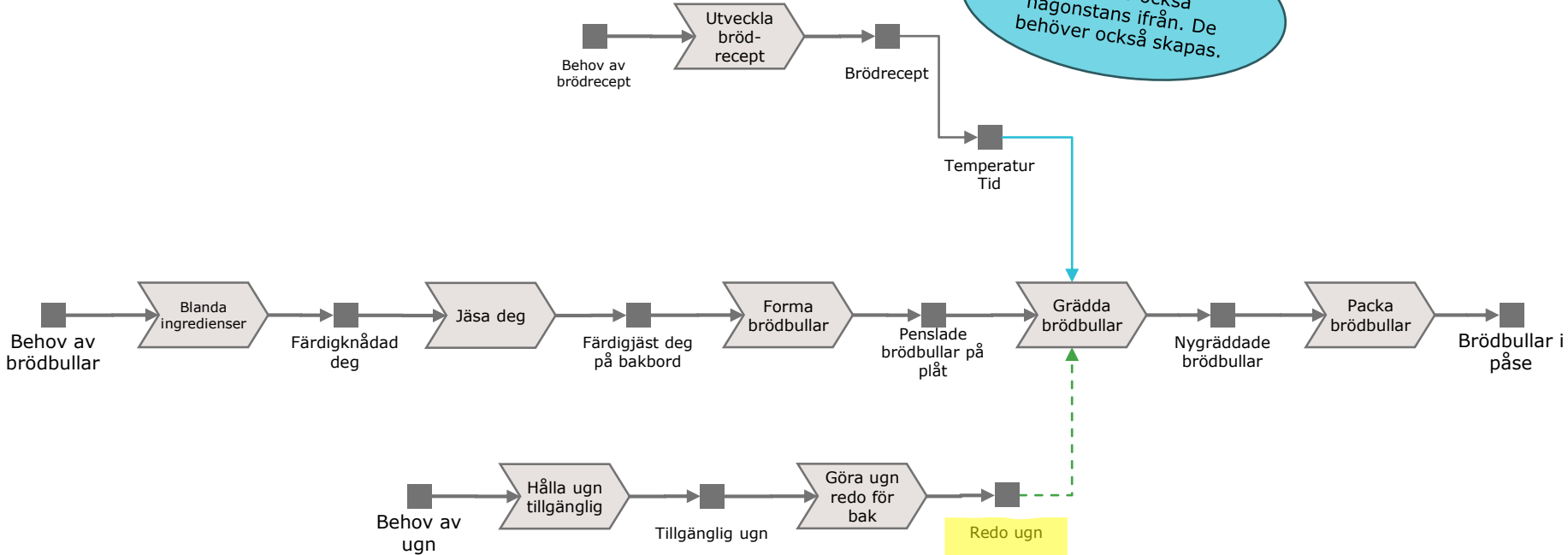

För varje steg finns både styrande och stödjande förutsättningar.

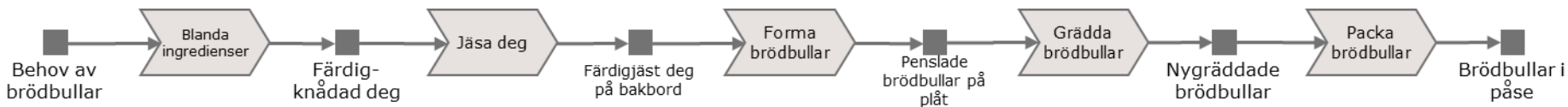
Processen: Baka brödbullar

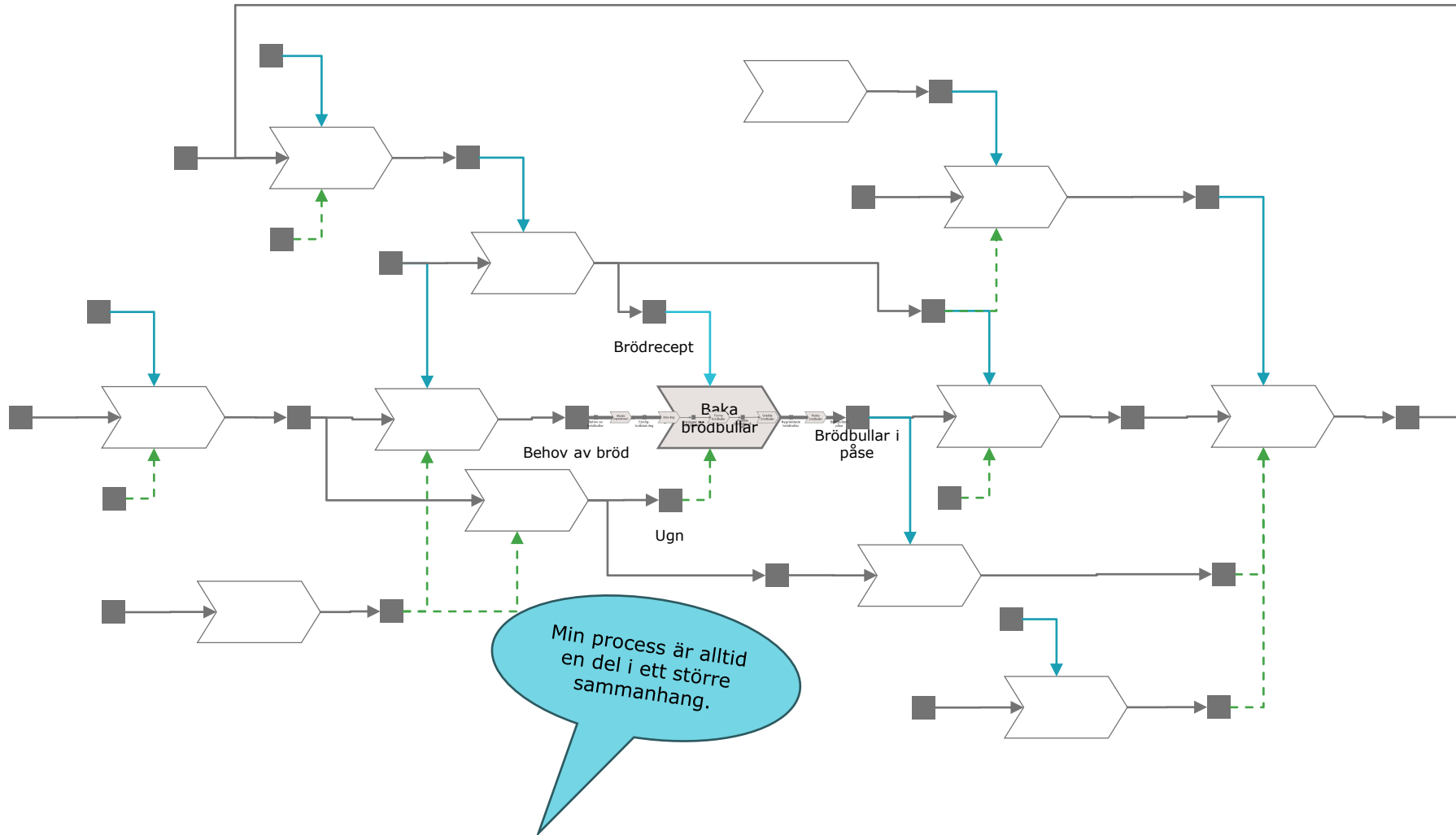

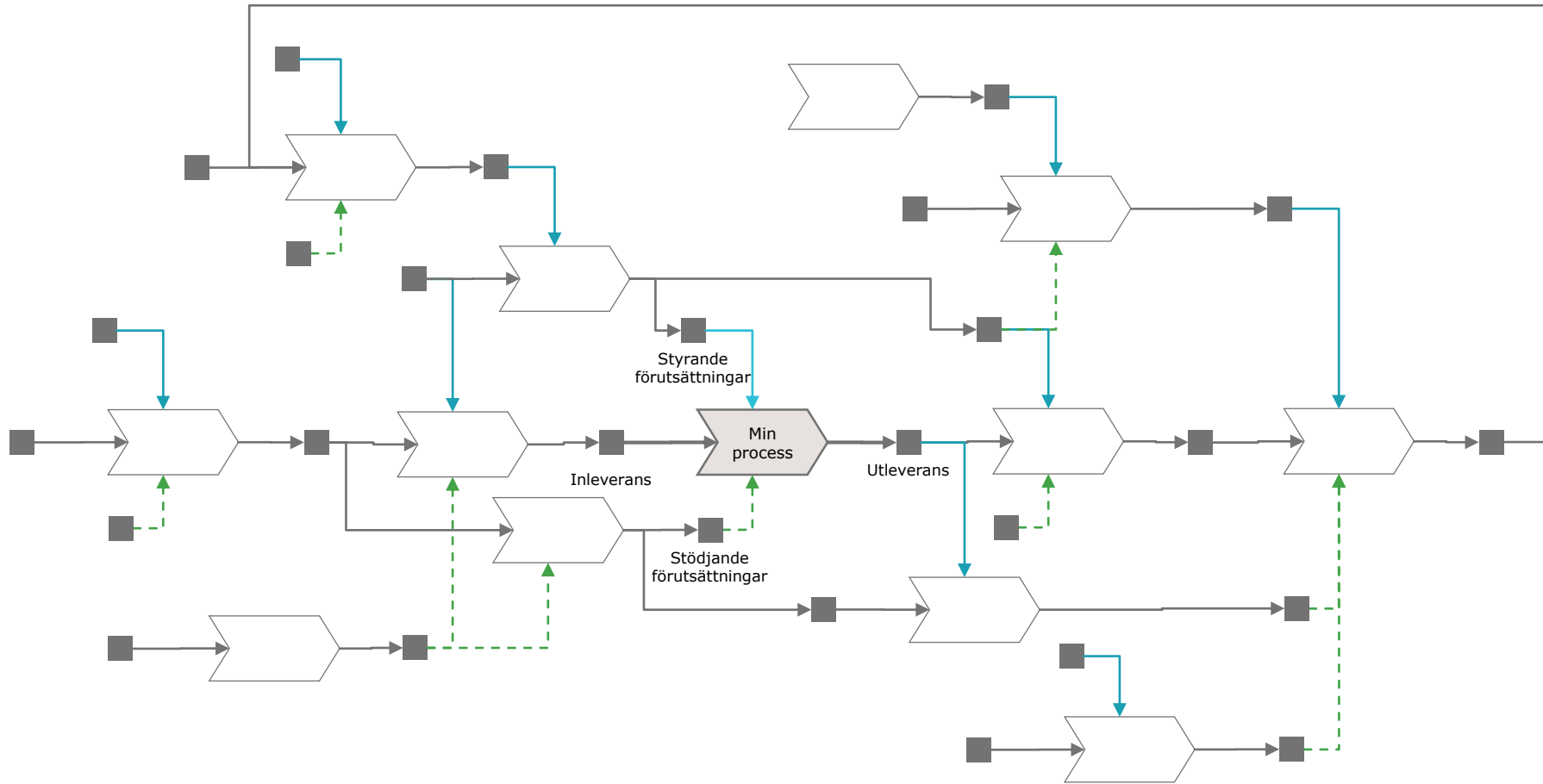
Processen: Baka brödbullar

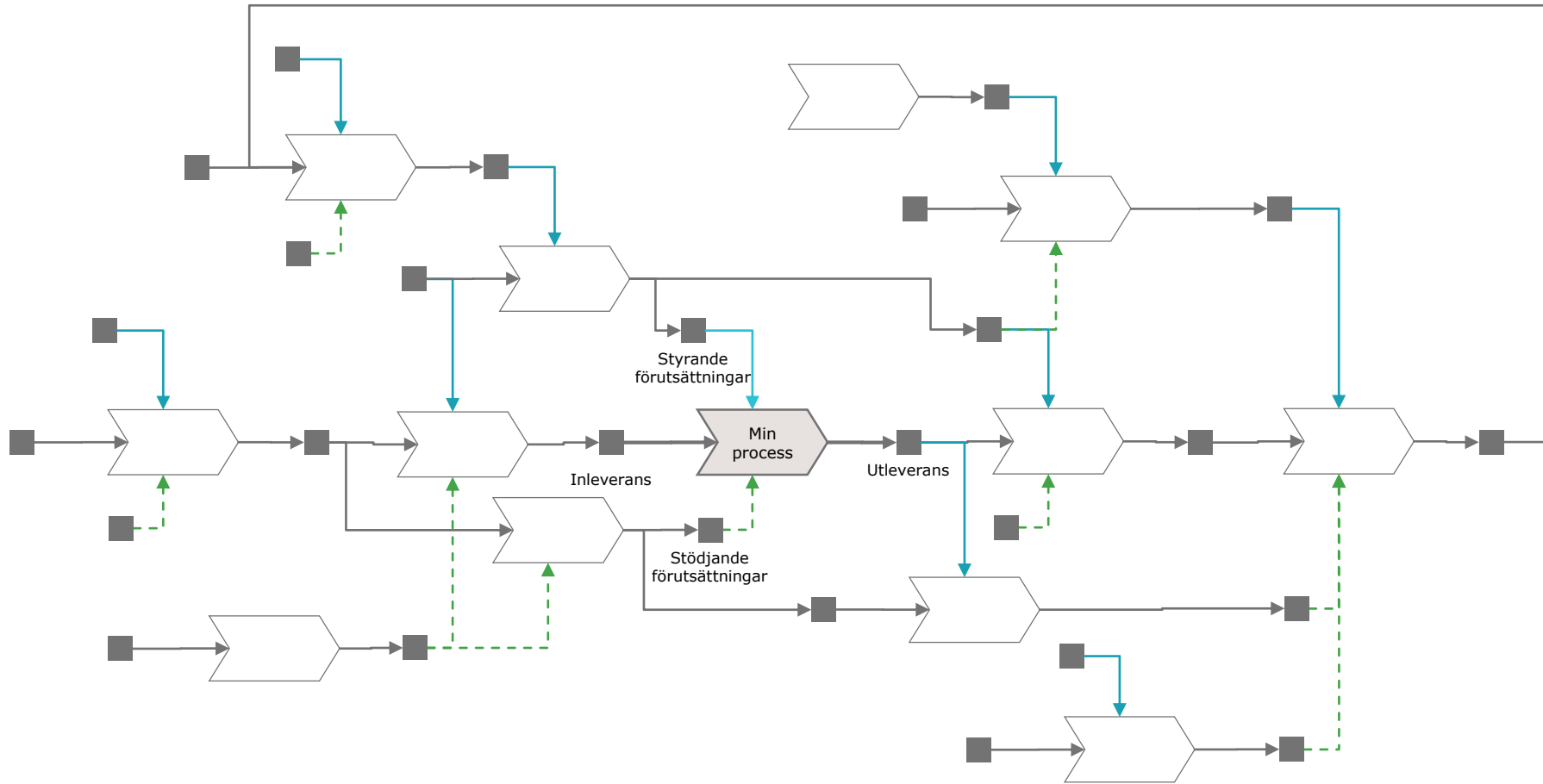

Processen: Baka brödbullar

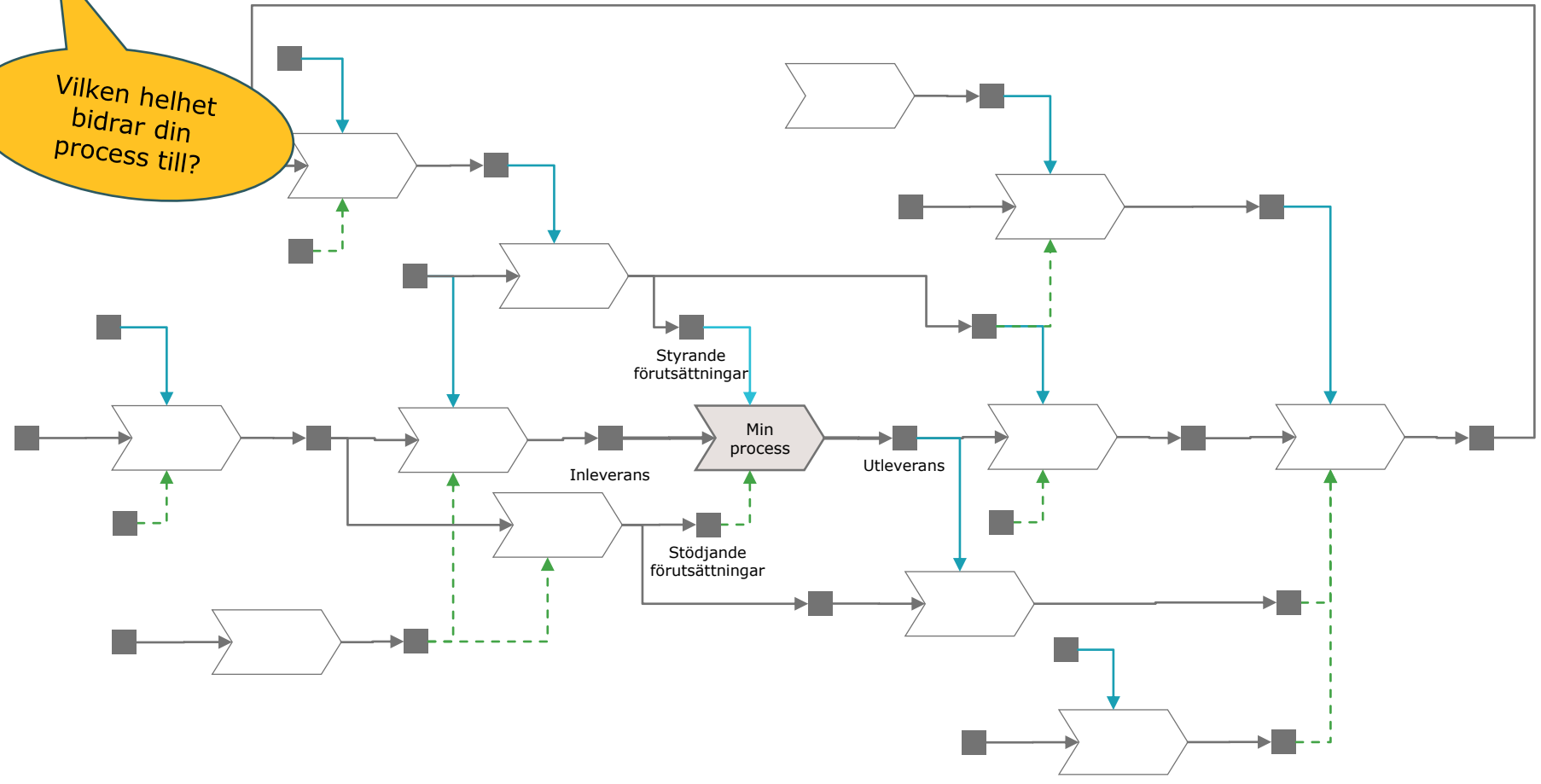

Vilken helhet bidrar din process till?

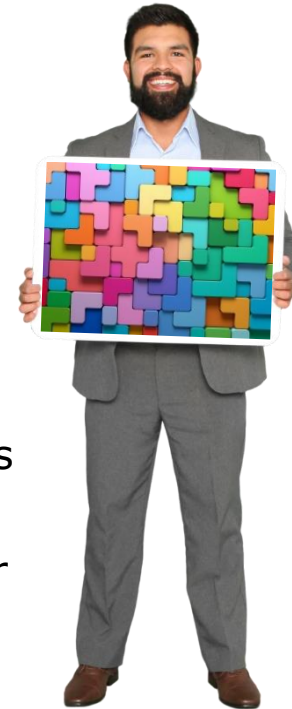
Processarbete

- Processarbete är arbete med en process
 - Någon är ansvarig för processen
 - Den processansvarige har ett syfte med att arbeta med processen
 - Den processansvarige är kompetent på just sin process...
 - ...men kanske inte på processarbete i allmänhet
 - Då tar den processansvarige hjälp av någon som är kompetent på processarbete
 - En processutvecklare
- Processutveckling är stöd till arbete med en process
 - Ge stöd men gör inte jobbet
 - Den ansvarige måste ta ansvar för sin process

Processorientering

- Processarbete är arbete med en process
- Processorientering är att få alla processer att bli en bra helhet
- Processarbete syftar till att göra processen till den pusselbit som bäst bidrar till att göra hela pusslet bra.
- Processorientering = orientera verksamheten efter dess processer
 - arrangera och rikta ledning, styrning, stöd och strukturer så att de gynnar verksamhetens processer

Processkartläggning

- Processarbete handlar inte om att rita processer!
 - Processorientering handlar inte heller om att rita processer!
- Processarbete handlar om att göra processen till den pusselbit som bäst bidrar till att göra hela pusslet bra.

- Men för att arbeta med processen behöver du kunna prata om den och dess delar.
 - Du behöver en beskrivning – en processbeskrivning.
- Processkartan är central i processarbetet
 - Men det är arbetets behov som styr kartan.
 - Olika beskrivningar/kartor har olika syften.

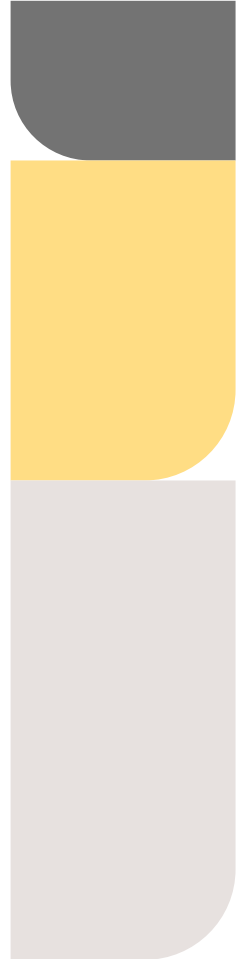
Processer ger möjlighet till ...

- Överblick
 - Tvärs organisation
 - Repeterbarhet
 - Förutsägbarhet
 - Delarna kan hanteras isolerat
 - Utrymme för kompetens
 - Behovsanpassade styrning
 - Ryggrad för andra strukturer
- ... om processerna hanteras rätt

Processorientering ger möjlighet till ...

- Att rikta verksamhetens resurser och energi mot det som är verksamhetens uppgift
 - Att frigöra allas kompetens för verksamhetens uppgift
 - Rätt samarbete på alla nivåer
 - Rörligare och mer anpassningsbar verksamhet
 - Tydliggöra roller och ansvar i flera dimensioner
- ... utan detaljstyrning
 - ... utan att tappa övergripande styrning
- Men det tar tid!

Läs på!

VGR:s material

- [Processmodell för Västra Götalandsregionen](#)
 - modell för arbete med processer
- [Processorientering](#)
 - Guide till processbegreppet och processorientering.
- [Processarbete](#)
 - Guide till den som blivit ansvarig för en process.
- [Processbeskrivning](#)
 - Guide till den som har behov av att beskriva en process.
- [Processvisualisering](#)
 - Guide till den som ska rita processer.
- [Handbok i processutveckling](#)
 - En äldre men i många avseende fortfarande relevant handbok.
- Mer på Insidan/Stöd och tjänster/Övergripande ämnen/Processarbete/[Guider och lathundar](#)

Utanför VGR

- Kurser på universitet och högskolor
- Andra utbildningar
- Konsulter och leverantörer
- Experter och gurus
 - Bergman och Klefsjö
 - Anders Ljungberg

I processorientering är processen en pusselbit i det stora pusslet.

- Yttre

- Vilken form har pusselbiten?
- Hur kopplar den till de andra pusselbitarna?
- Hur funkar din process i sitt sammanhang?
- Mycket samarbete med omgivningen

Tydliga ansvar

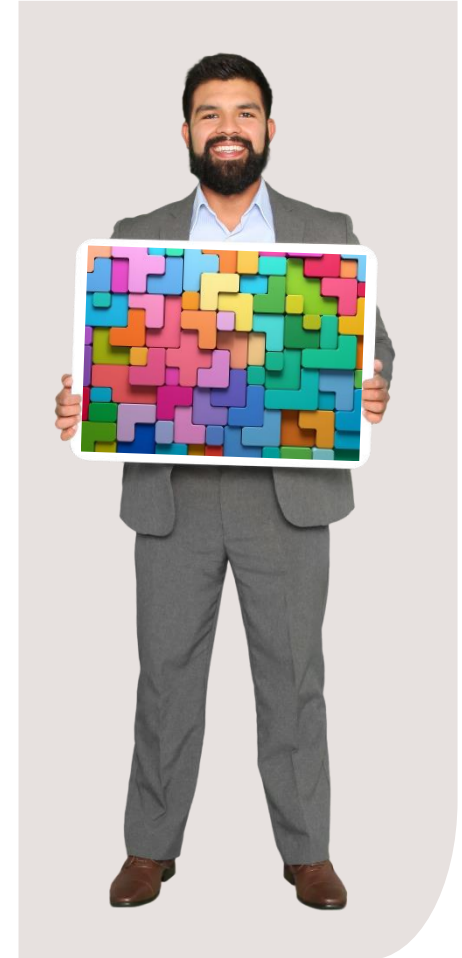
Viktigt

- Inre

- Hur ser din pusselbit ut inuti?
- Hur fungerar din process för att leva upp till omgivningens behov?
- Det inre ska andra inte lägga sig i ;-)

Processkarta

Vid behov

Processarbete är enkelt!

Det är VGR som är komplext!

Med processorientering gör vi VGR lite enklare.

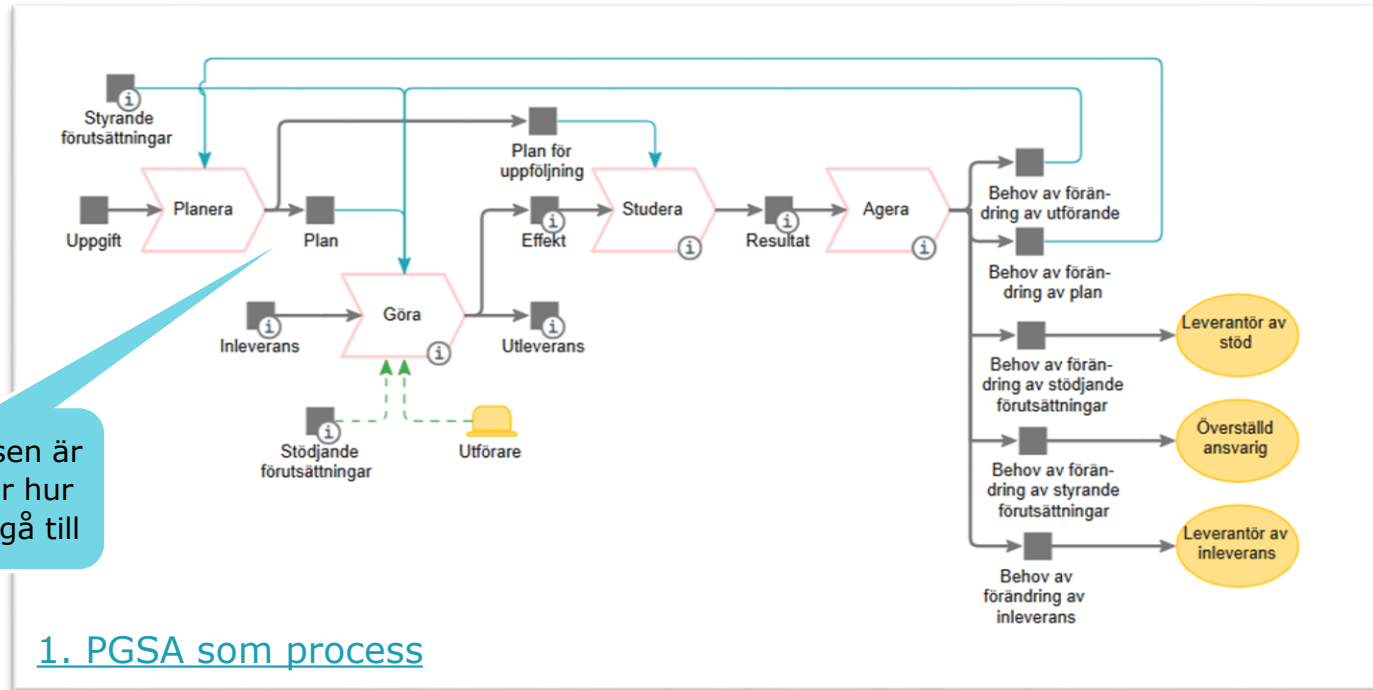
Metoder för processarbete

Vad är bra att tänka på när man arbetar med en process?

- Använd de stöd som finns. [Webbsida](#). [Utbildning](#).
- Guide för arbete med en process. [Bildspel](#). [Textguide](#).

1. Se till att ni är överens om var processen börjar och slutar.
2. Se till att ni vet varför ni arbetar med processen nu.
3. Arbeta i små steg.
4. Använd gränssnitt.
 - input/output, in-/utleverans, dellerans, delresultat
 - Gränssnitten är objekt – kan definieras objektivt.
 - Aktiviteter är subjektiva
5. Börja med Vad och Varför
 - Fortsätt med Hur (och deras gränssnitt)
 - Först sedan kommer Vem
6. Kartlägg bakifrån
 - Hur uppstod den?
 - Vad behövdes för att göra det?
 - Hur uppstod det?
7. Följ även styrande och stödjande förutsättningar
 - Hur uppstod den?
 - Var kom den ifrån?
8. Lägga fokus på samverkan med omgivningen

Hur hänger processarbete ihop med förbättringsarbete och tex PGSA-hjulet?

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN